

		Paraaf voor agendering:
Behandelend ambtenaar:	mr. R.J.F. Feddema & drs. J.G.M. Schouffoer	Akkoord
Ambtelijk opdrachtgever / Leidinggevende:	Ewijk - Hoevenaars, dr. A.M. van	digitaal
Bestuurlijk opdrachtgever / Portefeuillehouders:	Weber, mr. J.F.	
Provinciesecretaris	drs. J.H. de Baas	

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
21 februari 2017

Eindtermijn

Onderwerp:

Warmteplan, Investeringsstrategie Warmteparticipatiefonds & subsidieregeling lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2017

Publiekssamenvatting:

Gedeputeerde Staten hebben het warmteplan 'Anders Verwarmen' voor de provincie Zuid-Holland vastgesteld. Dit is een van de afspraken uit het nationaal energieakkoord. Gedeputeerde Staten stellen in de Investeringsstrategie Warmteparticipatiefonds aan Provinciale Staten voor om 65 miljoen euro in te zetten voor het ontwikkelen van de warmterotonde (een open hoofdinfrastructuur om restwarmte uit de industrie en aardwarmte te verbinden met vraag en aanbod en, een onafhankelijke system operator) en voor de ontwikkeling van vraag en aanbod van duurzame warmte. In de plannen gebruiken we geen restwarmte uit kolencentrales. Deze is voor nu en in de toekomst niet nodig.

Ook is een subsidieregeling voor lokale energie-initiatieven vastgesteld. Deze regeling kan worden benut door samenwerkende inwoners, bedrijven en organisaties in Zuid-Holland voor professionele ondersteuning bij energieprojecten. De scope is breed: zowel energiebesparing als duurzame opwekking van energie. Hiervoor is 2 miljoen euro beschikbaar.

Advies:

1. De Investeringsstrategie Warmteparticipatiefonds in ontwerp vast te stellen;
2. Het warmteplan 'Anders Verwarmen' vast te stellen;
3. De subsidieregeling lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2017 vast te stellen;
4. Te bepalen dat voor de uitvoering van deze subsidieregeling de middelen van € 2.000.000,- vanuit de extra investeringsimpuls "Lokale energie-initiatieven" worden ingezet zoals aangekondigd in de begroting 2017 binnen programma 3, in de periode 2017-2019 (2017: € 800.000,-; 2018 en 2019 elk € 600.000,-).

5. Te bepalen dat de subsidieregeling Lokale energie-initiatieven Zuid-Holland en het subsidieplafond in het Provinciaal Blad worden gepubliceerd na vaststelling van het subsidieplafond.
6. Het statenvoorstel vast te stellen waarin Provinciale Staten worden voorgesteld om:
  - De investeringsstrategie van het Warmteparticipatiefonds vast te stellen;
  - Een bedrag van € 65.000.000,- beschikbaar te stellen ten laste van Programma 3 Aantrekkelijk en Concurrerend ten bate van het Warmteparticipatiefonds;
  - Kennis te nemen van het voornemen van GS om via de Houdstermaatschappij Zuid-Holland BV het Warmteparticipatiefonds op te richten en van het voornemen van GS om € 65.000.000,- op aandelen in de Houdstermaatschappij Zuid-Holland BV te storten;
  - Voor de onder 3 genoemde regeling een subsidieplafond van € 2.000.000,- vast te stellen voor de periode 2017 - 2019.
7. De publiekssamenvatting bij het voorstel Warmteplan, Investeringsstrategie Warmteparticipatiefonds & subsidieregeling lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2017 vast te stellen.

Besluit GS:

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om de tekst van de publiekssamenvatting ten aanzien van kolenergie aan te passen. Geheimhouding opgelegd op het voorstel en de bijlagen en machtiging aan de portefeuillehouder gegeven om het moment van openbaarmaking te bepalen.

Bijlagen:

Statenvoorstel

Warmteplan 'Anders Verwarmen'

Investeringsstrategie Warmteparticipatiefonds

Subsidieregeling lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2017

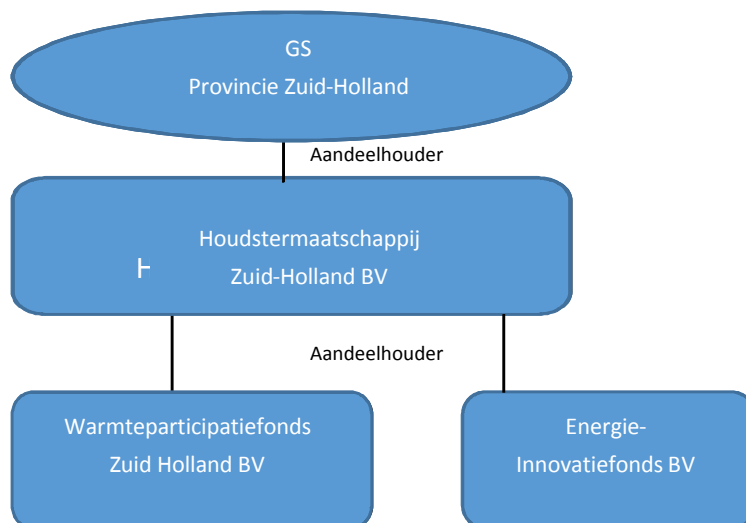
1 Toelichting voor het College

A. Warmteplan en investeringsstrategie voor warmte

Het warmteplan Zuid-Holland “Anders Verwarmen” geeft invulling aan de afspraak uit het Energieakkoord dat elke provincie een warmteplan opstelt. Het plan is in lijn met de *Energieagenda Watt Anders 2016-2020-2050*, vastgesteld door Provinciale Staten op 12 oktober 2016 en wordt na vaststelling door GS door tussenkomst van het IPO aangeboden aan de organisatie achter het nationaal energieakkoord.

In de Investeringsstrategie Warmteparticipatiefonds (WPF) is de route uitgewerkt voor de ontwikkeling een hoofdinfrastructuur voor warmte en doorontwikkeling naar een (gereguleerd) warmtetransportbedrijf. Concrete kansen die zich de komende tijd voordoen om delen van de infrastructuur (tussen 2017 en 2019) aan te leggen kunnen daarmee tijdig benut worden. Hiervoor willen GS € 65 miljoen beschikbaar stellen aan een fonds met revolverend karakter, met een rendementseis van 0% na aftrek van kosten. Deze middelen komen via het warmteparticipatiefonds onder voorwaarden beschikbaar via deelnemingen en/of leningen. Inmiddels vinden gesprekken plaats met marktpartijen om te komen tot een warmtetransportbedrijf, een organisatie voor ontwikkeling en beheer van de hoofdinfrastructuur voor warmte in Zuid-Holland.

Het WPF wordt als fonds toegevoegd onder de Houdstermaatschappij Zuid-Holland BV, waar recent al het Energie-Innovatiefonds is ondergebracht. In onderstaande figuur is dit verbeeld.

Het WPF wordt bestuurd en beheerd door een beheerder (ook wel ‘fondsmanager’). Het fondsmanagement wordt door het fonds inbesteed bij de provincie voor tenminste de eerste twee jaar en maximaal drie jaar. Na deze periode zal beoordeeld worden of het fondsbeheer aanbesteed zal worden. Daarnaast wordt een deel van de subsidiemiddelen voor de lokale

initiatieven (zie B. hierna) en de nog beschikbare EFRO-subsidiegelden (€ 6,1 mln) aangewend volgens de daarbij geldende regeling- en ASV- respectievelijk Europese voorwaarden op warmte worden ingezet.

Financieel en fiscaal kader:

Totaalbedrag excl. BTW:	€ 65.000.000,-
Programma:	Programma 3 - Aantrekkelijk en Concurrerend
Financiële risico's:	Ter afdekking van de risico's van de totale € 100 mln (EIF € 35 mln en WPF € 65 mln) wordt een risicoreserve opgebouwd van € 25 mln (25%) met het volgende ritme: 2016 € 3 mln, 2017 € 6 mln, 2018 € 6 mln, 2019 € 6 mln en 2020 € 4 mln.
Beheersmaatregelen:	De risicoanalyse en beheersmaatregelen worden uitgewerkt in de aandeelhoudersinstructie.

De rentelasten voor de € 100 mln zijn verwerkt in de Kadernota 2017-2020 en worden niet ten laste gebracht van Programma 3.

Juridisch kader:

Nota verbonden partijen.

B. Subsidieregeling lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2017

Met de subsidieregeling wordt - op verzoek van PS- uitvoering gegeven aan het beleid op het gebied van energietransitie van de provincie, specifiek de vijfde strategie van de Energie-agenda: 'Samen aan de slag'. De provincie werkt middels deze strategie samen met medeoverheden, bedrijven en inwoners aan het versnellen van de energietransitie.

Oorspronkelijk is aansluiting gezocht bij een landelijk, nog op te richten fonds, maar door vertraging en onduidelijkheid bij het Rijk bleek dit geen oplossing op korte termijn. Wel heeft een rapport van Rebel dat voor dit fonds is geschreven, mede richting gegeven aan deze subsidieregeling. In het rapport wordt beschreven dat het marktfalen bij lokale initiatieven vooral ligt in de ontwikkelfase. In deze fase is er behoefte aan professionele ondersteuning, maar is geen financiering.

Financieel en fiscaal kader:

Totaalbedrag exclusief BTW	: € 2.000.000,-
Programma	: Programma 3 - Aantrekkelijk en Concurrerend
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

In totaal geldt een subsidieplafond 2017-2019 van € 2.000.000,-. Dekking van deze middelen wordt gevonden binnen 'Extra investeringen in een slimmer, schoner en sterker Zuid-Holland' zoals aangekondigd in de Begroting 2017. Daar is afgesproken de transitie naar een innovatieve, duurzame toekomst extra te versnellen. Deze subsidieregeling geeft invulling aan deze ambitie. Dit zal bij de Voorjaarsnota als volgt worden verwerkt.

2017: € 800.000,-

2018: € 600.000,-

2019: € 600.000,-

De subsidieregeling wordt na 1 jaar geëvalueerd aan de hand van twee indicatoren. Gekeken wordt in hoeverre projecten onder de regeling hebben bijgedragen aan energiebesparing of energieopwekking in MegaWatt (MW). Daarnaast wordt gekeken hoe inwoners bij de energietransitie zijn betrokken.

Juridisch kader:

Er wordt een subsidieregeling vastgesteld. Dat is een bevoegdheid van GS, waarbij PS een subsidieplafond kunnen vaststellen. Ook dat laatste gebeurt.

Voor deze regeling is een risicoanalyse uitgevoerd om Misbruik en Oneigenlijk (M&O-beleid) gebruik te voorkomen. Deze risicoanalyse is bepalend voor het aantal steekproefsgewijze controles, die zullen worden uitgevoerd nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht. Hierbij wordt uitgegaan van de drie standaardarrangementen voor verlening en vaststelling van subsidies, waarbij de hoogte van het subsidiebedrag het arrangement bepaalt. Bij deze regeling is sprake van 2 arrangementen te weten:

Arrangement	Hoogte subsidiebedrag	
1	tot € 25.000,-	direct vaststellen of desgevraagd verantwoording over de prestatie
2	Vanaf € 25.000,- tot € 125.000,-	verantwoording over de prestaties

De arrangementen onderscheiden zich van elkaar door de voorwaarden en verplichtingen die worden gesteld aan de uitvoering en verantwoording van de subsidie. Hoe lager het subsidiebedrag hoe minder verantwoordingseisen er worden gesteld en hoe eenvoudiger de uitvoering is.

Deze regeling valt onder het eerste en tweede arrangement en heeft een midden risicoprofiel. Het aantal uit te voeren steekproeven is direct gekoppeld aan dit risicoprofiel. Als beheersmaatregel is in de regeling opgenomen dat een aanvraag vóóraf met de provincie moet worden besproken. Arrangement 3 doet zich in deze regeling niet voor omdat het subsidiebedrag niet hoger kan zijn dan € 125.000,-

De risico's op staatssteun worden als gering ingeschat, mede gezien de aard van de te subsidiëren activiteiten en de omvang van het maximale subsidiebedrag. Eventueel kan worden teruggerepen op de 'de minimisregeling' van € 200.000,- voor zover aan de voorwaarden ter zake is voldaan. Bij de concrete uitvoering zal waar nodig getoetst worden op het staatssteunaspect.

2 Proces

Aan de Investeringsstrategie ligt een uitgebreide marktanalyse ten grondslag. Er werden zeer veel gesprekken gevoerd met marktbepalende partijen zowel aan de vraag- als aan de aanbodkant en met de huidige eigenaren van hoofdinfrastructuurdelen. Ook vonden gesprekken plaats met initiatiefnemers voor (grote) warmte-infrastructuur projecten. Ontwikkellende partijen

hebben de provincie gevraagd regie te nemen om te komen tot een samenhangende hoofdinfrastructuur en de governance daarvan (warmterotonde). Op dit moment wordt o.l.v. de provincie gewerkt aan een routekaart om nog eind dit jaar te komen tot de oprichting van een publiek-privaat 'warmtetransportbedrijf'. De eerste geplande vervolgstap is de ondertekening door Gedeputeerde Staten van een intentieverklaring om te komen tot een 'warmtetransportbedrijf', mede op basis van de nu voorliggende Investeringsstrategie en het Warmteplan.

Bij het opstellen van de subsidieregeling is gesproken met een aantal initiatiefnemers van lokale energie-initiatieven, gemeenten en instanties voor ondersteuning van burgerinitiatieven. De regeling is voorbereid met bureau Subsidies en met financieel en juridisch adviseurs.

3 Communicatiestrategie

De communicatie over het Warmteplan en de Investeringsstrategie is voornamelijk gericht op het versnellen van de verduurzaming van de gebouwde omgeving en de (glas)tuinbouw en op de realisatie van de warmterotonde en de provinciale inspanningen om een goed functionerende warmtemarkt te bewerkstelligen.

Bij de inwerkingtreding van de subsidieregeling wordt de publiciteit gezocht met een bericht op de website van de Energie-agenda Zuid-Holland en op de website van de provincie. De regeling wordt gepubliceerd in het Provinciaal Blad. Bij het reguliere overleg met lokale initiatieven wordt de regeling onder de aandacht gebracht en in persoonlijke gesprekken. In de communicatie wordt een koppeling gelegd met de campagne 'Dit doe ik, wat doe jij' die vanaf 13 februari 2017 bij omroep West draait.

De projectindieners wordt tevens gevraagd hun project te publiceren op de website van Hier Opgewekt (www.hieropgewekt.nl). Jaarlijks brengt deze organisatie een monitor uit van alle lokale energie-initiatieven in Nederland, ook per provincie. Hierdoor kan de ontwikkeling van het aantal lokale energie-initiatieven goed gemonitord worden.